

A vers, a dal

A vers, a dal, és ami szép,
bár lelkem el-el fárad,
a világ fölött szerteszét
mégiscsak elárad --
s óvatlanul szivembe száll
egy sorból vagy egy hangból:
ilyenkor lelkem hangos és
száll a világ a daltól.

(Március, 1958)

Érhet kudarc száz

Érhet kudarc száz - egyremegy:
predesztinált életemet
nem éri föl se gáncs, se bú:
kezdetben sorsom háború,
aztán majd jön a félelem,
de végül béke lesz velem.

(Március, 1958)

Háborúskodás

Mindannyian megróttok érte:

"Író leszel? Haha! Gyerek!"

"Az élet sorsomat kimérte,
sorsom: küzdeni értetek."

"Az élet sorsodat kimérte?

Honnan veszed? Ki hagyta rád?

Szándékod is hamis: ki kérte?

Gondot mi viselünk terád!"

"Másképpen nézem én a tájat,

s minden máskép néz engemet:

nekem minden fáj, ami fájhat -

másként érzem az életet."

"Ez nem elég, ez nem bizonyság:

elértél-e már valamit?

"Verset már irtam, de bizonyság

még nem a versem, csak a hit:

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

S hiszem hogy egyszer végül mégis

nekem lesz hû az igazam:

író leszek, jóstmondó én is -

s majd biztok bennem boldogan!"

Március, 1958

Mindig lesz út

A kikötőből indul egy hajó és

az égen kísérik a fellegek.

Én ablakomból nézem, míg a távol

hajófüst és a felleg ellebeg.

Amerikába fát szállit a gőzös

s a parton, itt, a dokkmunkás sereg

mint egy raj hangya, új munkába indul:

tán azt szeretnék a víz telne meg -

S az új hajó kéményéből mint bánat

a pernye száll a kékfényû egen,

s én arra gondolok csak, integetve:

mindig lesz út a nagy-nagy tengeren!

(Port Arthur, Május, 1957)

Ön-jóslat

Magyar vagyok és gazdag ereimben
lustán kering a dús, keleti vér:
elnézem lomhán a világot innen,
hol négy folyó holt csendben összeér;
de vágyaim mindig nyugatra húznak,
hol óceánt rejtenek a habok,
s ha majd a gazdag Újvilágig úsznak,
e más világban ottan meghalok.

(Kakabeka Falls, Julius, 1957)

Revelstoke felé

Mint amikor nap sütött szemedbe
a folyó kék-zöldje itt lent olyan,
és úgy tör át ezernyi akadályon
mint akinek ezernyi lelke van.
Lelked elszállt már a végtelenbe
és szemed színe is már odavan:

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

---

nem őriz már csak a patak kék-zöldje
mely mint szép szemed volt, épp olyan.

(Revelstoke, Október, 1957)

Vihar után

Száll az ég a ház felett,
felhő száll az égen,
sápadt hold világa kél
a süppedt, őszi kertben.

Súgva jár egy nyárfaág
egy fenyőt ölelni,
de hasztalan, mert a fenyő
tűskéivel csak ölni

tudna most (bár tudna mást
ha lábra tudna kelni),
vihar volt tegnap éjjel és
most minden itt hever, ni!

(Vancouver, Octóber 1957)

József Attila

Csak a mamára gondolt
(szeme már messze nézett),
"Mindjárt jövök," hazudta,
"csak elmegyek a boltba."
És tétován kilépett.
A kis szobában csend lett.

Kint szállt az ég és ott bent
a tűz magában mormolt,
a gyermek halkán felsírt
de nem tudta miért sírt,
mert mindenütt csak csend volt.
Anyja Istenre gondolt.

A költő ment előre
s megborzongott a szélben:
már nem gondolt a boltra:
"Megyek a Balatonba -

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

---

a víz melegebb télen."

És így ment, észrevétlen.

Elhagyott minden házat,

s a töltés jött elébe,

s kerékzaj, csattogás

robajló robogás

közt mozdony-lámpa fénye.

Belenézett a fénybe -

S elindult. Flóra, Flóra!

Jég- napok hideg éjben!

A zúgó kocsik bokra

közt látott a habokra,

s elindult, falfehéren:

"Megnézem, van-e Isten?"

(Vancouver, November, 1957)

Hajad fölött

Hajad fölött az éjszakába néztem -

tenger mögött fekete óceán -

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

és öntudatlan egy költőt idéztem,
ki átlátott a lét korlátfalán.

Mint hajdan őseink: rémült szemekkel
kutatva jövőt - a mi életünk -
egymáshoz bújva lesünk új csodákat
s csak kérdezgetjük hogy mi lesz velünk.

Minek az új csodákra félve lesni?
Egy pár nap s minden csoda véget ér!
Az éjszakában összebújva lenni
(s csókolni egymást), ma is többet ér.

(Vancouver, November, 1957)

Az első karácsony idegenben

Talán én vagyok szomorú,
talán a világ szomorú?
A táj most halkán tesped és
(ó csillagszóró-nevetés!)

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

---

mint nyiló forrás-kelyhek

lányak a szálló pelyhek,

s mi szomorú volt, a fa,

már hópelyhek illata!

S tán én sem vagyok szomorú:

takarva van a gond, a bú,

s mint széthullámzó tengerek

hegy-völgyek rejtik könnyemet.

Igy visszatér az álom:

boldog, meghitt karácsony -

Erdőnyi diszitett fám:

a hegy-völgy gondol énrám!

(Vancouver, Karácsony, 1957)

A tengerparton, csónakház mellett

A madárraj parton tanyáz,

himbál a csónak, leng a ház,

s a vastag tartó-kötelek

rántásnál összerengenek.

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

Teriték ördög asztalán:

nyugodt a Csendes Óceán.

Sirály száll messze, magasan,

sikolt rémülten, hangosan,

s hogy bénultan aláhull

a viz csak bugyborékol.

Hej, nyugodt Csendes Óceán!

Lám hullám hullám oldalán.

(Vancouver, December, 1957)

Töredék

Minden kevés! A jó meg néha túl jó.

Vagy éhhalálnál jobb a szolgaság.

Egy autó fut ezer milet az úton,

s egy kunyhó megáll ezer éven át.

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

S te mit tehetsz az örökös rend ellen?

Egy nyáj leszünk csak, s egy lesz az akol!

Mig versed irod, addig szép az élet -

s hogy észrevennéd: meghalsz valahol.

(Vancouver, 1957 December)

12th Avenue

Szobámban este egyedül vagyok.

Bámulnak csendben szárnyas ablakok.

S mögöttük integet rám a világ,

kezében ág van, szomorúfűzág.

Egy reklám fénye esik rá most éppen

s ő zölden bólogat a furcsa fényben

-- virágtalan fa, ébren álmodik -

s halkan suhannak drága gépkocsik.

(Január, 1958)

Szonnett a felnövésről

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

A fél világot lassanként bejárom -
ismer a szél, a tenger, és a hegy,
s az őszi felhők künn az óceánon
mesélték már, hogy minden egyremegy.

És Vancouverben is, ahol most élek,
szobámba is kísér a fél világ,
bár Európa messze, mint egy ünnep,
s az ablakon dobol a téli ág.

A szád meleg barlangja többet ér ma,
hogy tisztábban látom az életet,
tudom mit ér egy lázas álom szirma
s tudom, hogy mit köszönhetek neked,
bár medrében hordott köveivel
görgeti szívem a Fraser River.

(Január, 1958.)

Apámnak

Még fáj a vád, mert hűtlenség a vádad:

"Fiam, elhagytad szerető apádat.

Patakként futsz, a forrást elfelejtve
a mélybe le - és nem biztos mederbe.

Még fáj a vád, de hűtlenségem látszat:

szeretlek úgy, mint régen, csak a gátat
nem tûri már sodrásom: a mederbe
már semmi sem fér el ami rekeszt'ne.

Te voltál eddig a duzzasztógátja,
és érdemed ha zúg a férfi árja,
ha messze elhagy. Nem hûtelen azért!

Csak felnõtt már, csupán másféleként
mutatja erejét. Még növekszik, de
sodrásban tört ki ereje és kedve.

(Április, 1958)

Útszéli sors

Polipkarokként vastag ágaid
a légbe kapva egymást kergetik,
s a gyenge ágsereg levéltelen
keresgél az avardús fûbe lenn.

Egyhelyben kerget mindenféle szél:

ó fa, Te fa: minden részed beszél!

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

A talpad mozdulatlan: agg, süket -
s ágaidon himbál a rémület.

Fenn menekülnél még, kétségbe esve,
de földön állsz, a földbe gyökerezve,
s minden gyökér egy földalatti ág:

indultak nedveid keresni, zord világ.

A sorsod volt: mindig útfélre estél.

Görcs ágakkal az égben mit kerestél?

(Január, 1958)

Belvárosi bődületek

1.

Mindenki siet, autóba ülve -
s félméterekkel haladnak előre.

2.

Többre nem telhetett volna anyától:
a gyerek ordít torka szakadtából.

A hangorkán egyre fülembe verdes
s mintha ez neki lenne keserves
a bömbölést megnyujtva kicifrázza.
A házfalat (és hátam) hideg rázza.

3.

Az ablakon kinézett szótlanul
egy nyolcvanéves, kövér öregúr.
El nem röpönt egy percre sem figyelme,
ült mozdulatlanul, némán figyelve
a szivverését mely el-elakadt,
de nem merengett ezen se sokat:
azt nézte, hogy egy vékony villanydróton
félórája egy felhő fenn akadt.
Majd vén kezével még egyet legyintett,
s mire a nap végképen búcsút intett
ő sem figyelt már többé semmire:
a fotólyben megállt öreg szive.

4.

Egy autó indulna s helyben áll:
kopott gumis, rozsdás rossz kis batár -
s benzin szagú mégis a láthatár!

5.

Modern házak hivalgó erkélyére
mint elfelejtett műemlék vigyáz itt
egy vegytorony a multból. Ötven éves,
és ötven éve egy esőben ázik.

(Január, 1958)

Menekülési vágy

A kandallóban sistereg a gáz s
keresztapám sorsáról magyaráz,
majd levelem bírálja: "Igazad van."
És részletesen elbeszéli hogy van

ő ezzel azzal - az egész világgal -
s míg képzelete részletekbe szárnyal
gondolkozva hallgatom az egészet,
s valami furcsa mosolygást is érzek

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

---

nagy szorgalmán, mely szép, de végülis
gondolkozhatna már ő maga is
a problémáin, s nem mint egy gyerek...

Ez bánt, de ennél jobban egyebek:
hogyan nem beszélek még jól angolul.
Gyorsabban futnék innen mint a nyúl!

(Február, 1958)

Köd kürt

Felbúg a kürt és hangja szerteárad
hosszú árbócok ködben inganak
s hullámok mossák fényesre a gátat
dagály tajtéka magasabbra csap.

A parton felhőkarcolókat vigyáznak
s a búgó hang most utcákon oson
az éji város lámpás éjszakáján
betérve minden nyitott ablakon.

(Április, 1958)

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

Csak hegedülj!

Hegedüljél, csak hegedülj -

nótákon, nőkön lelkesülj:

csak hegedülj!

Téged nem ér föl bölcs tanács:

vonó és húr vagy - búra gáncs -

s sok a bogáncs.

Csak hegedülj hát, csak lelkesülj:

egész világ van itt belül -

végtelenül.

(Március, 1958)

Terhes nő a buszon

Nem ismerem a hangodat, milyen,

s más ismeri ajkad ízét - én nem:

másé lett minden ölelésed és

minden vágyadban minden szenvedés.

És mégis, mégis - valamid enyém:

percnyi mosoly volt ajkad szögletén
s más nem látta! Csak én néztem oda:
a szádon ült gyermeked mosolya.

(Március, 1958)

Karintiai emlék

Homlokodat pillékkal lepte el
fátyolból hulló, halk, fénylő lepel,
s a jégen átcsobogott a patak
az út mentén és át a hid alatt.

Megfázol, mondtam, s maradtunk, pedig
sûrûn esett, havazott reggelig:
hullott csak hult az éj fátylától el
a lassan-ingó, nehéz hólepel.

Szemedbe néztem, s rámtükröztek ott
az úti lámpa fénye és a sok
távoli csillag, s mind-mind ott zenélt:
szivemben bolygott, égi útra tért -

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

---

ajkad puha-meleg volt, biztató,
és homlokodon elolvadt a hó.

(Március, 1958)

Életem titka

Titkolnálak kedvesem, s nem lehet
mámor húzza, gond nyûzi a szívet
s nekem titkolnom semmit sem lehet.

Szemed varázsát halk pillád mögött,
homlokod fényét a szemed fölött,
arcod, hajad, ajkad, szemöldököd -

mindent titkolnék s semmit sem lehet:
bûvölt agyamban őrzöm hû neved,
s öröktől fogva így vagyok veled.

Nem ábrándkép vagy s még nem is való:

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

---

jövöm titka, multam, és ami jó
s velem együtt-születő és haló.

S velem maradsz, mint az emlékezet,
hangod csendül és hang csendül veled
mely egy-érezéssé olvaszt, s véd, befed.

Veled vagyok e hosszú part alatt
"hideg hullámok mossák lantomat"
s a végtelenből hangod hívogat.

Messze vagy még, de már most féltelek,
titkolnám, védném homlokod, s szemed
de már titkolnom semmit sem lehet.

Többé titkolnom semmit sem szabad:
rád gondolok s hangok szólítanak
jövöm felé, mely egyedül Te vagy.

(Március, 1958)

Elküldted a szemeidet

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

Elküldted a szemeidet
vigyázni rám, mert féltenek.
Csak néhány percre láttam és
hiába - nem jön feledés.

Egy kisleány arcában ült
szemed, de gyorsan elmerült.
Szívemben édes zsibbadás
maradt utána, semmi más.

Néztem, néztem a szemeket
és rádöbbenem, hogy tied,
s már tudtam hogy te küldted el!
Egy percre sem felejtlek el.

(Április, 1958)

Rimes játék

Én valék csak, s te valál

ő vala:

eljött értünk a halál
angyala.

Ám sok kincset nem talált
általa,
hisz nincs pénzünk és nem is
volt soha.

(Április, 1958)

Tudatlanság

"A házak nálunk mind téglából vannak,"
meséltük lázban egy milliomosnak,
ki szivarfüst közt, frakkban hallgatott,
s meséltük mennyi műemlék van ott.
"Műemlék?!" - nézett - "drágakő, arany?"
"Nem, régi házak," mondtuk boldogan,
"s van köztük több mely megért több száz évet!"
"Hogyan? Hát ott miféle népek élnek?!"
Több száz éves s még hagyják állani?
Le kellett volna már rég bontani!"
S ezzel nagyot szippantott, s körülnézett

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

---

az inggallérja vakított, fehérlett,
s gögös mosoly volt ajkára festve
mert mi egymásra néztünk meglepetve.

(Vancouver, Április, 1958)

H. Jenőnek

(Aki később ipari mérgezés és alkoholizmus áldozata lett.)

Mesterséged nem titkolod,
mint én rejtem a magamét -
reggel dolgozni bandukolsz:
megvár a gép.

Munkára fogtad lépteid
s a gondod mindig konyha-gond,
józan vagy: higgadt, számító,
és nem bolond.

Tudod hogy munkád mennyit ér
s tudod a bolti árakat;
magad csinálod otthon is
a zárat.

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

Munkába mész, mert sorsod az:

családod van és gyereked,

kit féltesz, s mint téged apád,

felneveled.

Munkád ural - mint engem is -

s munkádhoz idomult agyad.

A heti bér mindig kevés,

s az is marad.

A vágyad borba fojtod és

hogyan kihasználnak, lenyeled.

A sorsod: pénzre váltani

két tenyered.

Már sorstársaddá vált a gép:

ebéded rajta költöd el,

s míg megfeszülve dolgozol,

az énekel.

Sikong a forgács, földre hull,

de munkád csak forgácsolod,

mert így forgácsol téged is

a sok dolog.

Meg kell dolgoznod mindenért:

két kézzel, valóságosan.

Álmokhoz nincsen sok közöd,

vagy annyi van,

hogy elfáradva álmodol.

Mértékkel azt is, nem sokat:

szerény, csendes aggkort remélsz

s hogy a fiad

jobb korban él majd, gondtalan,

és háza lesz, vagy legalább

(hisz jól tudod ez nem való) -

lesz unokád.

Ismerlek, fáradt mozdulat.

Bólintasz, "Nincs más, így van ez:

lelkünk lehet egész világ -

be nem fedez."

(Április, 1958)

Alkonyatban a Stanley Parkban

Hangyát himbál egy nagy lótuszlevél
és illat száll kéken az ibolyából:
korhadt fa fekszik az ösvényre dőlve
mely elszédült az ibolya szagától.

Barna avar közt száraz tûlevélke
(az elhagyott út már majdnem setét),
árnyék bolyong, lombok közt menekülve,
s gomba emeli lassan csöpp fejét.

Csak csordogálok én is a patakka,
mely elmerül a mély tóparti sásban
hol gém vigyáz a béka smaragdjára
mig minden elmerül egy suttogásban.

Aztán csak csend. Homály megsűrűsödve,
(mint én homályba sűrűsödve élek),
szemem a tóban felvillan. Sötét,
és fától fáig bújdosik a lélek.

Ifjúkori versek

Written by Veszely Ferenc

Könnycseppet ringat levelén a lótosz,
az illat kéken száll az ibolyából,
korhadt fa fekszik életemre dőlve
és meghalok az ibolya szagától.

(Május, 1958)

"A nagyok egymás kezét fogják
évszázadokon át" (Babits Mihály)

Ó lelkek, lelkek, Fároszok,
be látom már a lángotok!

Világ-sziv: jóra, üdvre ős:
a szivetek be ismerős!

Sok sziv mely külön dobogott
egy célért, ami jönni fog

miért a lelkünk egyre zöld,